

RAAKVLAKKEN

Er zijn in Nederland twee verenigingen, die zich bezighouden met het verzamelen van waardepapieren, te weten de VVOF en de IBNS.

De leden van de VVOF verzamelen als waardepapier hoofdzakelijk oude aandelen, obligaties e.d., terwijl de leden van de IBNS, de International Bank Note Society, oude (en nieuwe) bankbiljetten, muntbiljetten, zilverbons en andere al dan niet wettige betaalmiddelen, zoals bij voorbeeld tijdens de beide wereldoorlogen uitgegeven papieren noodgeld, verzamelen.

Er zijn (gelukkig) mensen die van beide verenigingen lid zijn en zowel het historische bankbiljet als het historische aandeel een warm hart toedragen.

Ook "verzameltechnisch" gaan beide hobby's soms naadloos in elkaar over en is het trekken van een scheidslijn een bijzonder moeilijke opgave. Als voorbeeld moge het bekende en zeer decoratieve Amerikaanse aandeel van The Rock Island Company en het Chinese bankbiljet van 5 Yuan gelden.

Bovenaan het fraaie Rock Island stuk ziet men een arriverende trein in een toen (1902) hypermodern spoorwegstation. De trein rolt al dampend en stomend het station binnen, terwijl de wachtende reizigers zich opmaken om in te stappen. Ook de kruiers met zijn zwaar beladen handkar spoedt zich treinwaarts. Hoe langer men naar deze afbeelding kijkt, hoe meer details men op deze prachtige gravure ontdekt.

Nadat de oplage van de "Rock Island bonds" gedrukt waren, verdwenen de drukplaten óf in het archief óf in de vernietigingsmachines van de bekende drukkerij The American Bank Note Company, een van 's werelds grootste drukkerijen voor wat betreft waardepapieren.

Nadat de gravure van de bovengenoemde stoomtrein zo'n 10 jaar in de archieven van de ABNC had gelegen (de gravures bleven het eigendom van de ABNC en niet van de opdrachtgever) ontving de American Bank Note Company opdracht uit het toen zeer onrustige China tot het aanmaken van bankbiljetten. Ze moesten wel snel geleverd worden!

Daar The Rock Island Company al stukken met een moderner ontwerp had laten drukken, viste de ABNC de gravure van het spoorwegstation uit hun archief, sneed de trein er uit en ziedaar .... de gravure voor het 5 Yuan Biljet van de Republiek China was in een handomdraai gereed.

Nadat het ontwerp van het nieuwe bankbiljet door de betreffende autoriteiten was goedgekeurd, kon men met het drukken beginnen. Als dagtekening droeg dit Chinese 5 Yuan biljet 1-10-1914. Het werd uitgegeven in diverse Chinese steden en met diverse drukvariaties. De keerzijde van het biljet toont de beeltenis van een postkantoor.

Totaal zijn er van dit 1914 biljet 21 drukvarianten verschenen!

Later (1-7-1924) werd het biljet nogmaals uitgegeven in Kiukiang en Shanghai met op de keerzijde de afbeelding van een bank.

Tussen Amerika en China - zo zal men gedacht hebben - ligt een wereld. Leuk is het dan, dat enkele generaties na het verschijnen van respectievelijke waardepapieren de schrijver van dit artikeltje dank zij verzamelaars van beide verenigingen in de gelegenheid is gesteld om in hartje Europa de stukken uit de USA en China samen te kopiëren zodat U, geachte lezer, zelf kunt zien dat de locomotief op het aandeel alswel die op het bankbiljet van een en dezelfde gravure stammen.

W.J. Nieboer

Uit: V.V.O.F. Mededelingblad Vijftiende jaargang Nr. 3 van september 1993, p. 3-5.